

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Ondernemerschap

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

22 mei 2024

Kenmerk

DGBI-O / 58807374

nota

Kamerbrief betaaltermijnen

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

U deelt de jaarlijkse monitor Betaaltermijnen Overheid met de Kamer over het betaalgedrag van gemeenten, provincies en departementen in boekjaar 2023. In de wet 'Verkorten wettelijke betaaltermijn tot 30 dagen' (hierna: de wet) is opgenomen dat u uiterlijk 1 juli 2024 een evaluatie van deze wet naar de Staten-Generaal stuurt.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om de Monitor Betaaltermijnen Overheid van boekjaar 2023 aan de Kamer te versturen, en daarin ook de Kamer te informeren over

- Europese ontwikkelingen, en
- dat u afziet van de evaluatie van de wet, omdat deze naar verwachting onderhevig wordt aan Europese regelgeving (conform eerder advies).

Kernpunten

Monitor Betaaltermijnen Overheid 2023

- Sinds 2013 zijn overheden verplicht hun rekeningen binnen 30 dagen te betalen. Jaarlijks informeert u de Kamer over het betaalgedrag van de Rijksoverheid, provincies en gemeenten.
- In boekjaar 2023 voldeden vijf individuele departementen niet aan de 95%-norm die voor departementen geldt: 94,2% van de betalingen is tijdig betaald (ongewogen gemiddelde) – een afname van 1,9 procentpunt t.o.v. 2022.
 - EZK betaalde 95,3% van de rekeningen binnen 30 dagen in 2023.
 - BZK, Defensie, LNV, SZW en VWS voldeden niet aan de 95%-norm. Zij hebben hier verantwoording over afgelegd in de bedrijfsvoeringsparagrafen van hun jaarverslagen.
- Provincies betaalden in 2023 92,3% van de facturen binnen 30 dagen – een afname van 1,2 procentpunt t.o.v. 2022.

- Op basis van de betaalervaringen in 328 gemeenten wordt geconcludeerd dat 68,3% van de gemeenten meer dan 90% van de facturen binnen 30 dagen betaalde in 2023.
 - Wegens een wijziging in de wijze van monitoring wordt er voor de gemeenten in deze jaargang van de Monitor Betaaltermijnen Overheid geen vergelijking getrokken met de vorige jaargang.

Europese Verordening inzake bestrijding van late betalingen in handelstransacties

- In september 2023 publiceerde de Europese Commissie een voorstel voor een Verordening inzake bestrijding van late betalingen in handelstransacties, als vervanging van de huidige Richtlijn. Het voorstel bevat onder andere de invoering van een maximale betaaltermijn van 30 dagen voor alle commerciële transacties.
- Het Europees Parlement heeft op 23 april jl. een officiële positie ingenomen, met o.a. deze amendementen:
 - Een standaardbetaaltermijn voor G2B-betalingen 30 dagen, voor B2B-transacties 60 dagen en voor "slow moving" of seizoensgebonden goederen 120 dagen.
 - Een toevoeging over een op te richten EU Observatory waaraan lidstaten moeten rapporteren over hun betaaltermijnen.
- De Raad heeft nog geen positie bereikt. Wel is duidelijk dat de voorkeuren van het merendeel van de lidstaten op sommige punten verschillen van het Commissievoorstel en de Parlementspositie.

Evaluatie Wet 'Verkorten wettelijke betaaltermijn tot 30 dagen'

- In de wet is vastgelegd u binnen twee jaar na de inwerkingtreding van de wet (1 juli 2024) een verslag stuurt aan de Staten-Generaal over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.
- Aangezien de wet naar verwachting onderhevig wordt aan Europese regelgeving is het niet zinvol om de wet te evalueren.
- Ondanks dat u geen evaluatie laat uitvoeren, heeft u de aandachtspunten in twee moties van voormalig Kamerleden Rahimi en de Jong aangaande de wetsevaluatie meegenomen in het Europese wetstraject. Daarmee beschouwt u de moties als afgedaan.
- Wel deelt u enkele eerste inzichten van de wet met de Kamer.
 - De gemiddelde betaaltermijn van grote bedrijven naar mkb'ers is met drie dagen afgenomen sinds de inwerkingtreding in juli 2022.
 - Mkb ervaart weinig tot geen administratieve lasten door de wet.

Toelichting

Wijziging van de wijze van monitoring voor gemeenten

- Naar aanleiding van de Monitor Betaaltermijnen Overheid 2022 bent u in oktober 2023 in gesprek gegaan met twee wethouders en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Daaruit kwam de wens naar voren om de wijze van monitoring voor gemeenten gelijk te trekken met de departementen en de provincies.
- Met ingang van deze monitor zijn enkel de betalingen meegerekend waarover een betaaltermijn van 30 dagen is afgesproken.

Afzien van de Evaluatie Wet 'Verkorten wettelijke betaaltermijn tot 30 dagen'

- Voormalig Kamerleden Rahimi (Kamerstuk 2021-2022, 35769 nr. 9) en de Jong (Kamerstuk 2021-2022, 35769 nr. 10) verzochten om bij de evaluatie aandacht te besteden aan respectievelijk de effecten van de wet op mkb-detaillisten en de eventuele knelpunten in de financiering voor mkb-bedrijven als gevolg van het wetsvoorstel.
- In het impact assessment voor het Verordeningvoorstel heeft de Commissie deze aspecten ook meegewogen. Zo bleek uit de consultatie van verschillende stakeholders uit de detailhandel dat er geen overeenstemming is over het al dan niet invoeren van een sectorale aanpak voor betaaltermijnen. Daarnaast ziet de Commissie een aanscherping van betaaltermijnen juist als maatregel om de toegang tot financiering voor mkb'ers te vergroten.